

การปรับปรุงความแข็งแรงระดับจุลภาคของรอยเชื่อมแบบแก๊สทังสเตนอาร์ก ด้วยกระบวนการรีดลึก

นางสาวลดา สมศรี นายชานนท์ มณีศรี
ผศ.ดร.วชิธร นาคเขียว

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทนำ

เหล็กกล้าไร้สนิม เกรด SUS304 เป็นหนึ่งในเหล็กกล้าไร้สนิมที่มีความทนทานต่อการกัดกร่อนดี และยังทนต่อความร้อนได้สูง ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเชื่อมคือ ผลจากการกระจายอุณหภูมิภายในชิ้นงานไม่เท่ากันทั่วถึงทุกจุดโดยส่วนที่ความร้อนจากการเชื่อมจะเกิดการขยายตัวแต่เนื้อโลหะที่ไม่ได้รับความร้อนจะต้านทานไว้ส่งผลต่อความแข็งแรงระดับจุลภาคของรอยเชื่อม โดยกระบวนการปรับสภาพผิวงานโดยใช้กระบวนการรีดลึกมีข้อดี คือ กระบวนการรีดลึกจะปรับผิวมากกว่ากระบวนการอื่น ๆ โดยทำการออกแบบการทดลองเชิงแฟกทอเรียลเต็มจำนวน เพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุดของปัจจัยของกระบวนการรีดลึกที่มีผลต่อค่าความแข็งแรงของแนวรอยเชื่อม

วัตถุประสงค์

- เพื่อทราบผลกระทบของปัจจัยของกระบวนการรีดลึกที่มีต่อความแข็งแรงระดับจุลภาค
- เพื่อปรับปรุงความแข็งแรงระดับจุลภาคของเหล็กกล้าไร้สนิม 304 หลังกระบวนการเชื่อมแบบแก๊สทังสเตนอาร์กด้วยกระบวนการรีดลึก

2 ออกแบบการทดลองการรีดลึกโดยใช้วิธีเชิงแฟกทอเรียลแบบเต็มรูปแบบ

ปัจจัย	สัญลักษณ์	ระดับต่ำ	ระดับสูง
1. ความเร็วในการเคลื่อนที่หัวกด (มิลลิเมตรต่อวินาที)	A	75	150
2. แรงกดของหัวกด (บาร์)	B	200	270
3. ระยะห่างระหว่างเส้นที่หัวกดเกิดการทับกันและรีดไปและกลับ (มิลลิเมตร)	C	0.1	0.2
4. ทิศทางการรีดลึก	D	ตามยาว (V)	ตามขวาง (H)

ขั้นตอนกระบวนการรีดลึก

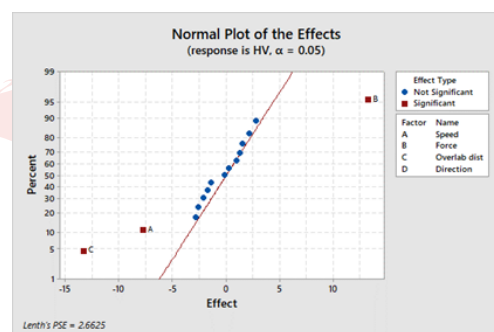
- ทำการทดลองทั้งหมด 1 ชั่วโมงจำนวน 4 ปัจจัย ปัจจัยละ 2 ระดับ ดังนั้นจะได้จำนวนการทดลองทั้งหมด 16 การทดลอง โดยมีค่าผลตอบสนอง (Response) คือค่าความแข็งแรงความแข็งแรงวิกเกอร์ (HV)

2. ใช้โปรแกรม Minitab 18 ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

Term	Effect	Coef	SE Coef	T-Value	P-Value	VIF
Constant		185.6				
Speed	-7.800	-3.900	*			1.00
Force	13.200	6.600	*			1.00
Overlap dist	-13.325	-6.663	*			1.00
Direction	-2.175	-1.088	*			1.00
Speed*Force	-2.850	-1.425	*			1.00
Speed*Overlap dist	2.125	1.062	*			1.00
Speed*Direction	1.2750	0.6375	*			1.00
Force*Overlap dist	-1.7750	-0.8875	*			1.00
Force*Direction	2.725	1.362	*			1.00
Overlap dist*Direction	-1.4000	-0.7000	*			1.00
Speed*Force*Overlap dist	0.2250	0.1125	*			1.00
Speed*Force*Direction	-0.17500	-0.08750	*			1.00
Speed*Overlap dist*Direction	0.9000	0.4500	*			1.00
Force*Overlap dist*Direction	-2.650	-1.325	*			1.00
Speed*Force*Overlap dist*Direction	1.5000	0.7500	*			1.00

คำนวณโดยโปรแกรม Minitab 18

ทำการสร้างกราฟพล็อตความน่าจะเป็นแบบปกติของค่าผลกระทบมาใช้ในการคำนวณการประมาณผลเชิงแฟกทอเรียลทั้ง 15 ตัว

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Model	3	1650.5	550.18	39.59	0.000
Linear	3	1650.5	550.18	39.59	0.000
A	1	243.4	243.36	17.51	0.001
B	1	697	696.96	50.15	0.000
C	1	710.2	710.22	51.1	0.000
Error	12	166.8	13.9		
Total	15	1817.3			

วิเคราะห์การออกแบบแฟกทอเรียล (Analysis Factorial Design)

นำค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficients) ของแต่ละปัจจัย ใช้ในการสร้างสมการทำนาย

$$\text{Maximum HV} = 152.97 - 0.1040 A + 0.1886 B - 133.3 C$$

4 เปรียบเทียบค่าของความแข็งแรงและโครงสร้างจุลภาคก่อนและหลังกระบวนการรีดลึก

เปรียบเทียบค่าความแข็งแรง

เปรียบเทียบค่าความแข็งแรงด้วยฟังก์ชัน T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์จากโปรแกรม Minitab 18

One-Sample T: HV

Descriptive Statistics

N	Mean	StDev	SE Mean	95% CI for μ
16	165.60	11.01	2.75	(159.73, 171.47)

μ : mean of HV

Test

Null hypothesis	$H_0: \mu = 121.9$
Alternative hypothesis	$H_1: \mu \neq 121.9$
T-Value	P-Value
15.88	0.000

ผลตอบค่าความแข็งแรงมีค่า P-Value (0.000)<0.05 แสดงว่าทั้งสองค่าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่าค่าความแข็งแรงหลังกระบวนการรีดลึกมีค่ามากกว่าก่อนกระบวนการรีดลึก

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1 ทดลองเชื่อมและทำการวัดความแข็งก่อนกระบวนการรีดลึก

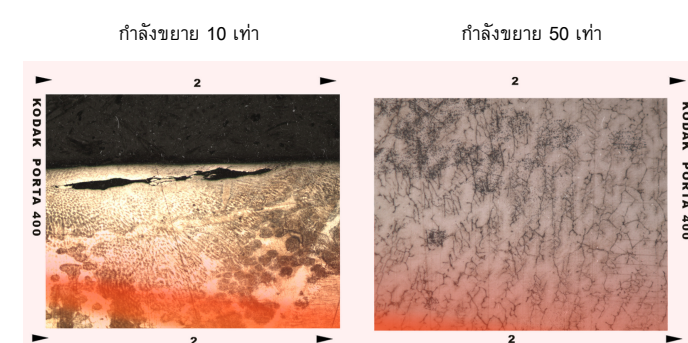
ขั้นตอนการวัดค่าความแข็ง

ขั้นตอนการวัดค่าความแข็ง	ค่าความแข็ง (HV)
1	121.9

ค่าความแข็งก่อนกระบวนการรีดลึก

โครงสร้างจุลภาคก่อนกระบวนการรีดลึก

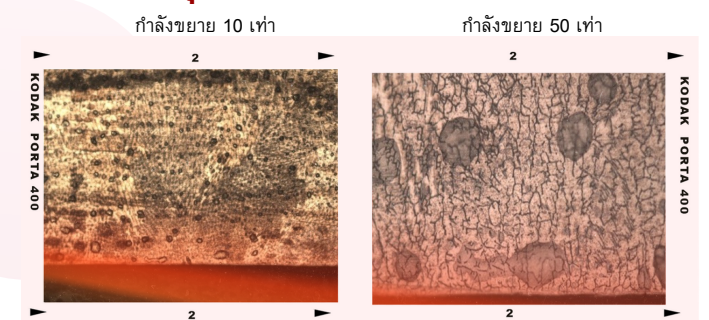

3 วัดค่าความแข็ง และโครงสร้างจุลภาคหลังกระบวนการรีดลึก

1. ค่าความแข็งหลังกระบวนการรีดลึก

ลำดับการทดลองมาตรฐาน	ลำดับการทดลองสุ่ม	ปัจจัย				ผลตอบ
		A	B	C	D	
1	1	75	200	0.1	V	172.3
2	2	150	200	0.1	V	163.4
3	15	75	270	0.1	V	183.3
4	6	150	270	0.1	V	171.6
5	8	75	200	0.2	V	157.0
6	7	150	200	0.2	V	153.1
7	4	75	270	0.2	V	172.3
8	13	150	270	0.2	V	160.5
9	12	75	200	0.1	H	164.1
10	14	150	200	0.1	H	159.3
11	5	75	270	0.1	H	189.2
12	10	150	270	0.1	H	174.9
13	11	75	200	0.2	H	152.5
14	3	150	200	0.2	H	150.3
15	16	75	270	0.2	H	165.3
16	9	150	270	0.2	H	160.5

3. โครงสร้างจุลภาคหลังกระบวนการรีดลึก

5 สรุปผลการดำเนินงาน

- ค่าความแข็งแรงหลังกระบวนการรีดลึกมีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นกระบวนการรีดลึกช่วยเพิ่มค่าความแข็งแรงได้
- ผลของการส่องดูโครงสร้างจุลภาคพบว่าหลังกระบวนการรีดลึกไม่ก่อให้เกิดความเสียหายของเกรนและยังช่วยปรับปรุงเกรนให้ดีขึ้น

